

ТАҚРИЗИ РОҲБАРИ ИЛМӢ

ба диссертатсияи Ҳабибуллозода Қурбон Ҳабибулло «Ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ ва хусусиятҳои онҳо дар таҳкими плюрализми сиёсӣ (таҷрибаи Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ.

Мубрамияти мавзуи дар рисола таҳқиқшавандаро ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ ифода менамояд, ки дар шароити муосир мақоми онҳо дар таҳкими принсипи плюрализми сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳимияти хосса дорад. Ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ на танҳо барои фаҳмидани низоми сиёсии кишвар, балки барои таҳкими сулҳ, ҳамбастагӣ ва рушди ҷомеаи демократӣ нақши калидӣ доранд. Плюрализми сиёсӣ маънои гуногунандешӣ ва иштироки васеи гурӯҳҳои гуногуни ҷомеаро дар сиёсат дар бар мегирад, ки барои пешгирии монополияи сиёсӣ ва таъмини адолати иҷтимоӣ зарурати хосса дорад.

Ҷомеаи шаҳрвандӣ ҳамчун механизми пайвандсоз байни шаҳрвандон ва давлат хизмат намуда, муколамаи созандаро таъмин менамояд. Дар шароити Тоҷикистон, ки пас аз низоъҳои дохилӣ ба сулҳ ва ҳамзистии озоишта расидааст, ин ниҳодҳо барои ҳифзи субот ва ваҳдати миллӣ аҳаммияти калон доранд. Аз замони ба даст овардани соҳибистиқлолӣ, то ҳануз кишвари мо рушди як қатор созмонҳои ғайридавлатӣ ва васоити ахбори оммаро таҷриба кардааст, ки барои инъикоси гуногунандешӣ заминаи воқеӣ гузоштааст. Мазмуну мундариҷа ва далелҳои мавҷудаи кори диссертатсионии унвонҷӯ Ҳабибуллозода Қурбон Ҳабибулло дар мавзуи «Ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ ва хусусиятҳои онҳо дар таҳкими плюрализми сиёсӣ (таҷрибаи Тоҷикистон)» нишон медиҳад, ки мақсад ва вазифаҳои гузошташуда иҷро гардидаанд.

Дастовард ва арзишнокии илмии кори диссертатсионии Ҳабибуллозода Қурбон Ҳабибулло дар он зоҳир мегардад, ки муаллиф миқдори хеле калони маводҳои бозьтимоди ватаниву хориҷӣ, сарчашмаҳои

илмиро таҳқиқ, муқоиса ва онҳоро аз тарафҳои мухталиф бо ҳам гузоштааст. Як қатор методҳои таҳқиқоти байни ҳам алоқаманд, хусусан методи таҳлили сиёсиро вобаста ба мақсад, объекту предмети рисола, қомилан мувофиқ истифода бурдааст. Аз ин рӯ, хулосаҳои ӯ аз ҷиҳати илмӣ асоснок буда, муаллиф ҳамаи ҷанбаҳои таҳқиқотро мантиқан дуруст ҷамъбаст менамояд. Чунин муносибат нисбати маводи омӯхташаванда ба диссертант имкон дод, ки ҳамаи вазифаҳои гузошташударо ба пуррагӣ ҳал намояд.

Дар ҷараёни таҳқиқот Қ.Ҳ. Ҳабибуллозода дар таҳлилу таҳқиқ фаъолияти ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, масъалаи таҳкими принципи плюрализми сиёсӣ дар фаъолияти ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ методи таҳлили сиёсиро ба таври васеъ истифода намудааст. Муносибати институционалӣ ба ҳайси поя ва асоси таҳлили ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ баромад карда, гуногунандешии сиёсӣ ва арзишҳои демократиро таъкият бахшид. Инчунин, муносибати таърихӣ дар таҳлили ташаккули ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ мавриди истифода қарор гирифтааст.

Таҳия, коркард ва таҳлили ҳамаҷонибаи мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ натиҷаи фаъолияти тулонии унвончӯ ба ҳисоб рафта, дар ҳамаи марҳилаҳои таҳқиқоти илмӣ бевосита иштирок карда, натиҷаҳои таҳқиқоти мазкурро мустақилона ҷамъбаст намудааст.

Истифодаи методҳои таҳқиқотҳои назариявӣ ва амалӣ ба Ҳабибуллозода Қ.Ҳ. имконият додааст, ки иҷроиши мақсаду вазифаҳои таҳқиқотӣ, амалисозии фарзияи илмӣ худро таъмин намояд. Хулосаи бобҳо ва адабиёти истифодашуда ба мавзӯ ва мазмуну мундариҷаи рисолаи номзадӣ мувофиқат менамояд.

Дар ҷараёни корҳои озмоишии таҳқиқотӣ унвончӯ Ҳабибуллозода Қурбон Ҳабибулло баҳри ноил шудан ба натиҷаи амиқ саъю талошҳои пайгирона зоҳир кардааст.

Навгонии илмӣ таҳқиқот дар ҷанбаҳои зерин зоҳир мешавад:

- таҳлилу таҳқиқи маҷмуавии заминаҳои назариявии ташаккул ва рушди ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ яке аз самтҳои муҳими таҳқиқоти мазкур ба ҳисоб меравад, ки дар дарки асосҳои ташкилӣ ва таҳаввулоти ин ниҳодҳо аҳамияти назаррас дорад. Ба таври маҷмӯӣ асосҳои назариявии ташаккули ҷомеаи шаҳрвандӣ ва хусусиятҳои он таҳлилу баррасӣ шудааст;

- плюрализми сиёсӣ дар шароити кунунӣ на танҳо барои таҳкими низомҳои демократӣ муҳим аст, балки барои пайдо кардани роҳҳои нави ҳамкорӣ байни гурӯҳҳои иҷтимоӣ ва ҳукумат низ аҳамияти амалӣ дорад. Баррасии моҳияти плюрализми сиёсӣ имконият медиҳад, ки чунин тарҳҳои сиёсӣ таҳия карда шавад. Инчунин, моҳият ва махсусияти плюрализми сиёсӣ дида баромада шудааст;

- хусусиятҳои ташаккул ва рушди ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар равандҳои сиёсии Тоҷикистон таҳлилу таҳқиқ карда шудааст;

- мақоми ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар замони соҳибистиклолӣ асоснок карда шудааст;

- фаъолияти ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар раванди принсипи плюрализми сиёсӣ таҳлилу таҳқиқ карда шудааст;

- вазъ ва дурнамои фаъолияти ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар самти таҳкими принсипи плюрализми сиёсӣ баррасӣ гардидааст.

Хулосаҳои аз пажуҳиш бадастовардаи муаллиф эътимоднок буда, тавсияҳои дар рисолаи тазаккурёфта асоси қавӣ доранд.

Диссертатсияи Ҳабибуллозода Қурбон Ҳабибулло бо ихтисоси илмӣ интихобнамудаи муаллиф мувофиқат менамояд. Мавзуи диссертатсия ва мазмуну муҳтавои он ба доираи мавзӯ ва масъалаҳои таҳқиқӣ, ки дар шиносномаи ихтисоси илмӣ 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ таъйин шудаанд, комилан мувофиқат мекунад.

Унвонҷӯ аз рӯи мавзуи таҳқиқоташ дар маҷмӯъ 7 мақолаи илмӣ ба нашр расонидааст, ки аз он 4 ададашон дар саҳифаҳои маҷаллаву маҷмуаҳои илмӣ дар феҳристи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ФР вучуддошта интишор шудаанд. Инчунин 3 мақолаи

илмий дигари номбурда дар маҷаллаву маҷмуаҳои илмӣ ҷумхуриву хориҷ аз он нашр гардидаанд, ки онҳо мазмуну муҳтавои диссертатсияро пурра инъикос менамояд.

Диссертатсияи Ҳабибуллозода Қурбон Ҳабибулло «Ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ ва хусусиятҳои онҳо дар таҳкими плюрализми сиёсӣ (таҷрибаи Тоҷикистон)» ба талаботи бандҳои 31-35-уми Тартиби додани дараҷаи илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021-ум таҳти №267-ум тасдиқ шудааст, инчунин талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ аст.

Роҳбари илмӣ:

Номзади илмҳои сиёсӣ, дотсент,
муовини ректор оид ба илм ва инноватсияи
МДТ «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд
ба номи академик Бобоҷон Ғафуров»



Саидзода Д. А.

“23” апрели соли 2025

Маълумот барои тамос:

Суроға: 735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри
Хуҷанд, кӯчаи Мавлонбеков, 1. Муассисаи давлатии
таълимии «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи
академик Бобоҷон Ғафуров».

Тел: (92) 070-77-71

E-mail: saidzoda_0711@mail.ru.

“Имзои дотсент Д.А. Саидзодаро тасдиқ мекунам”
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси МДТ «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд
ба номи академик Бобоҷон Ғафуров»



Сайдуллозода З. С.

Маълумот барои тамос:

Суроға: 735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
вил. Суғд, ш. Хуҷанд, гузаргоҳи Б. Мавлонбеков, 1.
тел.: (+992) 92 805 70 07

E-mail: zarrina_14.10.70@mail.ru

“23” апрели соли 2025